

Sèrie 1

Exercici 1

[2punts]

Opció A

Els 2 punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) Eumolp i el Lúcid Conseller es poden interpretar com a alter egos d'Espriu: el primer dona la visió de l'Espriu de 1939 i, el Lúcid Conseller, la de l'Espriu dels anys seixanta. **(0,5 punts)**
- (b) Eumolp és un bufó geperut, el pigall de Tirèsias. És un esclau estranger sense ciutadania ni drets, per això pot actuar al marge de les lleis. Fa de contrapunt dels personatges, és lúcid i escèptic i manifesta obertament els seus pensaments. Es manté fidel a Antígona i decideix acompanyar-la en el seu destí. **(0,75 punts)**
- (c) El Lúcid Conseller és un personatge que Espriu incorpora en la segona versió d'*Antígona* (publicada el 1969). Apareix només a la tercera part de l'obra, sempre en un apart de l'escena principal i es dirigeix a un «amic» anònim que li fa d'interlocutor sense rèplica —mirall de l'espectador/lector—, a qui comenta de manera crítica els fets. El Lúcid Conseller és irònic, escèptic i, evidentment, lúcid. Fa la funció de contrapunt, per remoure la consciència de l'espectador/lector, acostar els fets a la realitat política del moment i posar de manifest la universalitat de la baixesa de la condició humana. **(0,75 punts)**

Opció B

Els 2 punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) *Bruixa de dol* té dues parts ben marcades. A la primera part (formada per una divisa i les seccions 1-4), destaca el tractament del tema de l'amor a partir de l'experiència amorosa i sexual, la ruptura i la solitud, i també el desig. En general, l'experiència vital condueix a una reafirmació personal del jo poètic. A la segona part (que s'inicia amb la secció «Avui les fades i les bruixes s'estimen») i culmina amb el poema «Vuit de març»), el jo poètic abandona la visió més personal per identificar-se en la col·lectivitat. En aquesta segona part, la denúncia de les desigualtats entre homes i dones, el sentiment de pertinença a la col·lectivitat feminista i la reivindicació del moviment feminista esdevenen els eixos temàtics centrals. **(1 punt)**
- (b) Al llarg de l'obra, Marçal construeix tot un seguit d'elements simbòlics, molts de recurrents. El més rellevant és la bruixa, la «bruixa de dol» del títol, que uneix el món infantil i màgic amb la idea de la dona proscriu, perseguida («hereves de les dones / que cremaren ahir», al poema «Vuit de març»). Els elements màgics com la fada, el mag i el mirall representen sovint la identitat femenina. La lluna és una imatge tradicional de la dona: element nocturn, irracional, misteriós, amb canvis rítmics associats al període menstrual i de fecundació; Marçal matisa i subverteix la imatge popular, tradicional, de la lluna reflex de la llum del sol. D'altres símbols s'emmarquen en l'erotisme i la reivindicació del cos (el llangardaix, la petxina, l'espasa, la flor, el foc) i d'altres remeten al dolor (els ganivets, els ullals, la sang). **(1 punt)**

Exercici 2

Els 3 punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica que:

2.1.

- (a) El tema comú d'ambdós textos és la grisor del poble: la indiferència de la gent, sense il·lusions ni emocions profundes, que viu en una realitat monòtona i intrascendent, marcada pels costums. **(0,25 punts)**
- (b) Les coincidències o semblances lèxiques que connecten tots dos textos són: «ensopiment» / «ensopiment»-«ensopits», «condemnat»-«condemna» / «condemnat», «dormen» / «dormim»-«adormits», «alegries» / «alegria», «trista»-«tristeses» / «trista», «viure» / «viure». Se n'han d'indicar tres per obtenir la puntuació màxima. **(0,75 punts)**

2.2

- (a) El poble del text 1 no és cap poble concret («un de tants pobles», «extracte de poble», «poble concentrat»), però té les característiques de molts pobles («dormen igual, treballen igual»). La gent hi està ensopida i duu una vida monòtona («varien de mena d'ensopiment, però tots n'estan apoderats», «condemnat [...] a no tenir grans alegries», etc.). **(0,75 punts)**
- (b) La descripció del poble del text 1 encaixa amb el poble de *L'alegria que passa* i els seus habitants, simbolitzats en la prosa, tal com expressa Joanet en aquest fragment. Viure al poble és, segons Joanet, estar «encastat en la prosa», «condemnat» a «morir d'ensopiment» i a no adonar-se del «viure», a veure passar l'alegria, la poesia, simbolitzada en els artistes. La prosa adorm («Dormim al llit de la prosa») amb la monotonia de la rutina i els costums, tal com es diu al text 1, en què el poble està condemnat «a viure, a viure, i sobretot a més viure». La prosa i la poesia, el poble i la colla del circ, representen a *L'alegria que passa* el conflicte entre la societat burgesa — materialisme, vida superficial com la del poble d'*El poble gris*— i l'artista — idealisme, art i poesia com a valors essencials— tal com l'entenien Rusiñol i el Modernisme. **(1,25 punts)**

Exercici 3

Opció A

Els 3 punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir, si explica que:

- (a) Aquest fragment és l'inici del conte «Un barril de sabó moll» i, per tant, l'inici també del llibre *El Cafè de la granota*. Ens situa en l'escenari espacial de l'acció dels contes, Mequinensa —sobretot els seus carrers i el *Cafè de la granota*— i ens presenta algunes poblacions properes, les mines i els llaüts del riu Ebre. **(0,5 punts)**
- (b) El narrador posa la història en boca del vell Cristòfol («em digué el vell Cristòfol a La Granota mentre bevíem cafè»), en reproduïx les paraules. Tot i que en aquest fragment no es pot comprovar, el narrador d'aquest conte i d'altres del recull és un cronista que aplega informació sobretot del vell Cristòfol i que sovint, com en aquest conte, en reproduïx fidelment les paraules. Veiem que el vell Cristòfol s'adreça al cronista directament amb un vocatiu («xiquet») i amb un comentari en segona persona («això ja ho saps»). **(1,25 punts)**
- (c) Com que el narrador pretén reproduir les paraules del vell Cristòfol, el fragment conté elements propis de la llengua oral. Hi trobem des de diminutius («horeta»), frases col·loquials («dic d'estalzí i no dic mentida»), dislocacions («De sabó moll, a la vila no en fabricàvem») i trets característics dels dialectes occidentals («hòmens», «estalzí», «xiquet», «pareixia»). També cal remarcar el lèxic relacionat amb la navegació per l'Ebre («llaüt», «lligar amarres», «molló», «patró», «peons», etc.). **(1,25 punts)**

Opció B

Els 3 punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir, si explica que:

- (a) *El poema de la rosa als llavis* es pot llegir com una història d'amor, en la qual el poema «Sota el meu llavi el seu» és el moment del petó. A més, el poema intenta reproduir el bes en el moment present. **(0,5 punts)**

- (b) El poema és un madrigal —composició breu d'origen medieval en què s'expressava un pensament delicat adreçat a una dama— que combina versos alexandrins amb cesura 6+6 (v. 1, v. 2 i v. 6), els versos «sencers», i decasíl·labs (v. 3, hipomètric, v. 4 i v. 5), els «trencats». El poema descriu una acció, el bes, en què hi intervenen els sentits del tacte, la mirada («l'ombra corba incitant de l'esguard») i l'olfacte («perfum de magnòlia», «pit odorant»), però no hi ha cap verb —com per reproduir l'instant— i hi predomina la juxtaposició. Al primer vers hi ha un símil que compara els llavis de tots dos amb el foc i la brasa, elements que contrasten cromàticament amb l'espatlla «ben blanca» de la noia. Al quart vers hi ha una metàfora, «l'ombra corba incitant de l'esguard», les pestanyes que li fan ombra als ulls, la mirada incitant. **(1,25 punts)**

- (c) Els guions tenen la funció de tancar el bes, com un acte íntim. No hi ha pràcticament puntuació (ni comes ni punts), per tal de crear, juntament amb la juxtaposició, la sensació d'instant present i intens. El trencament dels versos va lligat amb el contingut del poema, indica que el poeta besa la noia des de dalt i que la progressió del bes és descendent: comença a la boca (v. 1) i baixa pel coll (v. 2) i l'espatlla (v. 3) fins a arribar al pit (v. 6). **(1,25 punts)**